

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

2015

INNHold

1	Innledning.....	2
2	Mål for Norges forskningsråd.....	2
2.1	Felles mål- og resultatstyringssystem.....	2
2.2	Sektorpolitiske mål og føringer for Olje- og energidepartementet	2
3	Budsjettildeling og fullmakter for 2015	3
3.1	Budsjettmessige føringer og fleksibilitet	3
3.2	Fullmakt til omdisponering	5
4	Oppdrag for 2015	5
5	Krav til rapportering.....	5
6	Planlagte styringsmøter	6
7	Tildeling	6

1 Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2014-2015) fra Olje- og energidepartementet (OED) og Innst. 9 S (2014-2015). Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir en nærmere beskrivelse av premissene for oppgavene Norges forskningsråd skal utføre i 2015, hvilke mål som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå. Videre gis det nærmere føringer for 2015.

2 Mål for Norges forskningsråd

2.1 Felles mål- og resultatstyringssystem

Regjeringen har vedtatt følgende mål for Norges forskningsråds virksomhet fra budsjettåret 2015:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Vi viser til punkt 2 og 3 i tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet for nærmere omtale av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål.

2.2 Sektorpolitiske mål og føringer for Olje- og energidepartementet

Prioriteringene og føringene under dette punktet danner, sammen med mål- og resultatstyringssystemet omtalt ovenfor, rammen for bruken av OEDs midler til energi- og petroleumsforskning i 2015.

De sektorpolitiske målene og føringene for energi- og petroleumsforskningen er omtalt under punkt 1 Hovedmål og strategier i energipolitikken, programkategori 18.30 Forskning og næringsutvikling og programkategori 18.40 CO₂-håndtering i Prop. 1 S (2014-2015) for Olje- og energidepartementet.

Regjeringens hovedmål for satsingen på forskning og utvikling innenfor energi- og petroleumssektoren er økt langsiktig verdiskaping og en sikker, kostnadseffektiv og bærekraftig utnyttelse av de norske energi- og petroleumsressursene.

Satsingen skal føre til:

- Økt langsiktig kompetanseutvikling i energi- og petroleumssektoren, både når det gjelder teknologisk, naturvitenskapelig og samfunnsvitenskapelig kunnskap (*Møte store samfunnsutfordringer, økt verdiskaping i næringslivet*).
- Reduserte negative miljø- og klimavirkninger av virksomheten gjennom økt kunnskap og nye teknologiske løsninger (*Møte store samfunnsutfordringer*).
- Styrket norsk konkurransekraft innenfor energi- og petroleumssektoren, særlig på områder hvor norske aktører har spesielle fortrinn (*Økt verdiskaping i næringslivet*).
- Økt kunnskap som grunnlag for politikkutvikling og god forvaltning av energi- og petroleumsressursene (*Møte store samfunnsutfordringer*).
- Styrket forskningssamarbeid med land med sterk relevans for norske forsknings- og teknologimiljøer samt norsk næringsliv innenfor energi- og petroleumsområdet (*Økt verdiskaping i næringslivet, økt vitenskapelig kvalitet*).

- Økt deltakelse fra norske aktører i internasjonal forskningsaktivitet, særlig Horisont 2020 (*Økt verdiskaping i næringslivet, økt vitenskapelig kvalitet*).

Det er over angitt i parentes hvordan det felles mål- og resultatsystemet (se punkt 2.1) korresponderer med målene og føringene for regjeringens satsing på energi- og petroleumsforskning.

Øvrige føringar

Tildelingen over OEDs budsjett skal gå til prosjekter med høy samfunnsøkonomisk nytte, vitenskapelig kvalitet og relevans, som ellers ikke ville blitt realisert, som ville blitt realisert i et mindre omfang eller over lengre tid.

Departementet forventer at de nasjonale forsknings- og utviklingsstrategiene Energi21 og OG21 legges til grunn for støtte til prosjekter og aktiviteter på henholdsvis energi- og petroleumsområdet. Forskningsrådet skal samtidig legge til rette for bredde i forskningen.

OED forventer videre at Forskningsrådet bidrar til et effektivt samarbeid med andre relevante virkemiddelaktører og myndighetsorganer, som Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Enova, Gassnova og Innovasjon Norge. Videre skal Forskningsrådet bidra til å sikre en god sammenheng mellom nasjonale og internasjonale virkemidler og programmer innenfor energi- og petroleumsforskning og fangst og lagring av CO₂.

OED ber også Forskningsrådet følge opp at helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en integrert del av petroleumso- og energiforskningen.

3 Budsjettildeling og fullmakter for 2015

Statsbudsjettet for 2015 på Olje- og energidepartementets område ble vedtatt av Stortinget 5. desember 2014, jf. Innst. 9 S (2014-2015). For Norges forskningsråd er det fattet budsjettvedtak på kap. 1830, post 50 Overføring til Norges forskningsråd og kap. 1840, post 50 CLIMIT.

3.1 Budsjettmessige føringar og fleksibilitet

For 2015 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Betegnelse	Kroner	Kroner
Petroleumssektoren:		289 326 000
PETROMAKS 2	196 026 000	
DEMO 2000	55 500 000	
PROOFNY – Havet og kysten	6 000 000	
PETROSAM 2	10 000 000	
Forskningssentre for petroleum	15 300 000	
Strategisk petroleumsforskning	6 500 000	
Energisektoren:		500 800 000
ENERGIX	243 000 000	
Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME)	145 000 000	
CLIMIT (CO ₂ -håndtering)	104 800 000	
Strategisk energiforskning	8 000 000	
Strategiske fellesfunksjoner, informasjon og internasjonalisering mv.		9 000 000
Sum overføring til Norges forskningsråd		799 126 000

Tildelte midler for 2015 vil bli utbetalt i tre terminer (januar, mai og november).

Petroleumssektoren

Av midlene til petroleumsforskning skal minst 25 mill. kroner settes av til forskning rettet mot energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp tilknyttet olje- og gassproduksjon på norsk sokkel.

Det settes av 15,3 mill. kroner til sentrene for petroleumsforskning, hvorav 10 mill. kroner skal gå til senter for økt utvinning og 5,3 mill. kroner skal gå til forsknings- og kompetansesenteret innenfor arktiske utfordringer. Senteret er forutsatt samfinansiert med Utenriksdepartementet, slik at den samlede budsjetttrammen skal utgjøre 10 mill. kroner i 2015.

Av midlene som er satt av til strategisk petroleumsforskning skal 2,5 mill. kroner gå til sjøfugl-programmet SEAPOP i regi av Norsk Polarinstitutt og Norsk institutt for naturforskning, 3 mill. kroner til The International Ocean Discovery Program (IODP) og 1 mill. kroner til strategisk satsing på matematikk, naturvitenskap og teknologi innenfor FRIPRO (Fri prosjektstøtte).

Energisektoren

Av midlene til strategisk energiforskning skal 6,5 mill. kroner gå til prosjektetableringsstøtte (PES-ordningen) for å sikre sterk norsk deltakelse i Horisont 2020. Det skal videre settes av 1,5 mill. kroner til forskning og undervisning ved Norsk institutt for sjørett ved UiO for å styrke norsk kompetanse innenfor energirett.

Ettersom OED er sentral bruker av samfunnsvitenskapelig forskning på energiområdet, ønsker departementet dialog med Forskningsrådet om innretningen av den samfunnsvitenskapelige prosjektporteføljen og fremtidige utlysninger.

Internasjonalt samarbeid

Arbeidet mot EUs program for forskning og utvikling "Horisont 2020" og Strategic Energy Technology Plan (SET-Plan) vil bli svært viktig fremover. Mobilisering og oppfølging av norske forskningsmiljøer og norsk næringsliv for å sørge for betydelig prosjektdeltakelse på energiområdet vil ha høy prioritet. I dette arbeidet spiller Forskningsrådet en nøkkelrolle, blant annet gjennom sitt ansvar som National Contact Point (NCP). OED forutsetter at Forskningsrådet setter av tilstrekkelig ressurser til dette arbeidet, som for øvrig også inkluderer deltakelse i energikomiteen i Horisont 2020, styringsgruppen for SET-planen, og øvrige relevante aktiviteter og fora innenfor energiforskning i EU.

OED ber videre Forskningsrådet om å følge opp og delta i arbeidet med etableringen av ECCSEL og ERA-NET Cofund CCS.

OED forutsetter at Forskningsrådet også følger opp arbeidet knyttet til øvrig relevant internasjonalt samarbeid, slik som IEAs arbeidskomiteer og samarbeidsavtaler for FoU, Nordisk energiforskning, Carbon Sequestration Leadership Forum (CSLF) og andre multinasjonale avtaler som Norge har forpliktet seg til. Videre må Forskningsrådet følge opp samarbeidsavtalene Norge har med enkeltland, i første rekke USA og Brasil og bidra til å styrke øvrig forskningssamarbeid med land med sterk relevans for energi- og petroleumsområdet, som Japan, Kina og India.

Øvrige budsjettføringer

Det settes av 9 mill. kroner til strategiske fellesfunksjoner, informasjon og internasjonalisering mv. Dette inkluderer midler til å dekke merkostnader i forbindelse med internasjonalt forsknings- og teknologisamarbeid, blant annet knyttet til aktiviteter i EU og IEA, som det ikke er naturlig å dekke gjennom forskningsprogrammene. Av midlene skal 6 mill. kroner gå til drift av Energi21

og OG21, hvorav 2,5 mill. kroner til Energi21 og 3,5 mill. kroner til OG21. OED legger til grunn at Forskningsrådet bistår Energi21- og OG21-sekretariatene med administrativ støtte. Fordeling av posten skal gjøres i samråd med departementet.

3.2 Fullmakt til omdisponering

Tabellen og føringene i kapittel 3.1. angir departementets primære fordeling av midlene og er i tråd med signalene gitt i Prop. 1 S (2014-2015). For å sikre en effektiv og god bruk av forskningsmidlene, gis Forskningsrådet fullmakt til å omdisponere midler mellom programmer og virkemidler innenfor den enkelte sektor. Omdisponeringer over 5 mill. kroner må på forhånd tas opp med departementet.

4 Oppdrag for 2015

Forskningsrådet bes i 2015 om å utføre følgende oppdrag for OED:

- Oppdatere rapport om energieffektivisering og utslippskutt av klimagasser i petroleumssektoren og synliggjøre sektoren bidrag på dette området.
- I dialog med OED, gjøre en analyse av innovasjonskjeden på energiområdet, med særlig vekt på fasen fra utviklet produkt/teknologi i laboratoriet til markedsklart produkt.
- Ta initiativ til en studie av samfunnsvitenskapelig energiforskning, med vekt på kvantitativ analyse. Oppdraget ses i sammenheng med midtveisevalueringen av de samfunnsvitenskapelige FME-ene.

5 Krav til rapportering

OED ber om en rapportering fra Norges forskningsråd på bruken av midlene og Forskningsrådets virksomhet på energi- og petroleumsområdet for 2015.

Rapporteringen skal vise hvordan Forskningsrådet har benyttet departementets bevilgning, eventuell begrunnelse for valg av virkemiddel samt utkvittering av føringer og oppdrag fra tildelingsbrevet. Denne aktivitetsrapporteringen skal kombineres med kvalitative vurderinger av retningen på de ulike delene av prosjektporteføljen knyttet til OEDs satsinger, prioriteringer og sektormål.

OED har følgende særskilte rapporteringskrav utover den ordinære årlige departementsvise rapporteringen:

- Samlet oversikt over finansieringen av forskning innenfor OEDs sektor, herunder finansieringen over andre departementers budsjetter (inkl. f. eks SFI/SFF).
- Innrapporterte FoU-investeringer i SkatteFUNN innenfor OEDs sektor
- Oppfølgingen av Energi21 og OG21 gjennom Forskningsrådets aktiviteter og virkemidler.
- Gode eksempler på forskningsprosjekter og –resultater fra ulike deler av OEDs ansvarsområde
- Vurdering og beskrivelse av midlene til strategisk energi- og petroleumsforskning samt strategiske fellesfunksjoner.
- Tildelingsprosent i siste års prosjektutlysninger i ENERGIX, PETROMAKS 2, DEMO 2000 og CLIMIT, både når det gjelder antall prosjekter og omsøkt beløp. Departementet ønsker også en oversikt over hvor stor andel av prosjektsøknadene vurdert til høy kvalitet (karakter 5 og høyere) som har blitt tildelt støtte.

OED ber om at ovennevnte rapportering og informasjon fortrinnsvis gjøres tilgjengelig i den departementsvise delen av Forskningsrådets årsrapport. Der hvor det er hensiktsmessig kan rapporteringen, etter avtale, gjennomføres på andre måter.

Det vises for øvrig til Kunnskapsdepartementets rapporteringskalender for en oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, halvårsrapportering, budsjettforslag, etc.

6 Planlagte møter

Dato	Sentrale tema	Sted
9. juni 2015	Forskningsrådets årsrapport for 2014 Forskningsrådets budsjettforslag for 2016	Forskningsrådet
8. desember 2015	Foreløpig tildelingsbrev for 2016 Store satsinger for 2017	Olje- og energidepartementet

I tillegg planlegges følgende møter mellom Olje- og energidepartementet og Norges forskningsråd i 2015:

Dato	Tema
14. april, kl 9-11	PETROMAKS 2
21. april, kl 9-11	ENERGIX
28. april, kl 9-11	DEMO 2000
12. mai, kl 9-11	CLIMIT
26. mai, kl 9-11	FME-ordningen
8. september, kl 9-11	PETROSAM 2

Departementet vil komme nærmere tilbake til dagsorden for møtene på et senere tidspunkt. Øvrige møter avtales etter behov.

7 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for statlig økonomistyring § 7 vil Olje- og energidepartementet med dette meddele at Norges forskningsråd for 2015 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets vedtak av 5. desember 2014.